

Javnozdravstvenom akcijom obilježen Mjesec svjesnosti o raku debelog crijeva

21.3.2025.

Rak debelog crijeva predstavlja ozbiljan javnozdravstveni problem i jedan je od vodećih uzroka smrtnosti u Hrvatskoj. Naime, Hrvatska se nalazi na četvrtom mjestu u Europskoj uniji po broju novooboljelih, no zabrinjavajuća je činjenica da je na drugom mjestu po smrtnosti. – moglo se čuti na javnozdravstvenoj akciji kojom je obilježen Mjesec svjesnosti o raku debelog crijeva.

- U Varaždinskoj županiji ovaj oblik raka drugi je najčešći tumor kod muškaraca, odmah iza raka prostate, dok je kod žena na drugom mjestu iza raka dojke. Statistički podaci za Varaždinsku županiju pokazuju da incidencija raste, pri čemu se bilježi 100 novootkrivenih slučajeva na 100.000 stanovnika - istaknula je županijska koordinatorica Nacionalni preventivni program raka debelog crijeva Katica Čusek Adamić, dr. med., spec. epidemiologije iz Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije ponovno naglašavajući važnost preventivnih pregleda kako bi se mortalitetna statistika umanjila.

Nacionalni program za rano otkrivanje raka debelog crijeva provodi se od 2007. godine, a svake dvije do tri godine aktivira se novi ciklus pozivanja.

- Trenutno se nalazimo u šestom ciklusu pozivanja na testiranje za rano otkrivanje raka debelog crijeva. Odaziv nam je sada 43 posto što je znatno više nego je to bilo prethodnih godina i u ranijim ciklusima kada nam je odaziv bio oko 25 posto. Izdigli smo se iznad republičkog prosjeka odaziva koji je oko 37% što nam daje poticaj i snagu za daljnje djelovanje – rekla je Čusek.

Organizatori akcije i ove godine su bili Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, ILCO društvo Varaždin i Savjet za zdravlje Varaždinske županije, uz sudjelovanje Medicinske škole Varaždin, Hrvatskog gastroenterološkog društva i patronažne službe Doma zdravlja Varaždinske županije.

I predsjednica Savjeta za zdravlje Varaždinske županije doc. prim. dr. sc. Spomenka Kiđemet-Piskač, dr. med. spec. neurolog naznačila je važnost preventivnih pregleda.

- Karcinom debelog crijeva ozbiljan je javnozdravstveni problem, ne samo po stopi obolijevanja, već i po smrtnosti. Iako veseli činjenica da imamo pozitivne pomake vezano uz odaziv građana na preventivne preglede, moja želja je da budemo u rangu europskih zemalja gdje je odaziv iznad 50%. Jer, ukoliko se karcinom debelog crijeva otkrije na vrijeme, on se može liječiti i izliječiti. Stoga, naše građane još jedanput pozivam da se odazovi na preventivni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva, gdje jednostavnom metodom, kartičnim testom na okultno krvarenje u stolici mogu sebi spasiti život – poručila je Kiđemet-Piskač.

Gradonačelnik Grada Varaždina dr. sc. Neven Bosilj naglasio je kako Grad Varaždin podržava ovakve javnozdravstvene akcije i shvaća njihovu važnost.

- Želimo i educirati naše sugrađane i već od najranije dobi podići svijest o važnosti prehrane koja je jedan od glavnih okidača ove bolesti. Grad Varaždin je u vrtiće uveo Healthy Meal Standard, u škole Čarobnu osmicu, što znači da djeca jedu voće, povrće i cjelovite žitarice, vlakna, hranu kakva bi se trebala konzumirati i u odrasloj

dobi i već time smanjujemo incidenciju raka debelog crijeva. Uvijek ćemo podržati svaki oblik preventive. Pozivam sve naše sugrađane da se odazovu na pozive za preventivnim pregledima. Ugledajmo se na naše susjede, jer samo 20 kilometara sjevernije, u Ormožu, na preglede se odaziva dvije trećine građana, a kod nas u Varaždinu tek nešto više od 40 posto. Bolji smo od hrvatskog prosjeka, ali još uvijek je to premalo – rekao je gradonačelnik Bosilj.

Voditelj Odjela za gastroenterologiju OB Varaždin Bojan Mariani, dr. med. spec. internist-gastroenterolog naglasio je kako na odjel dolaze pacijenti kojima u ranoj fazi otkriju tumor, ali i oni kojima se tumor otkrije u uznapredovaloj fazi kada je postotak izlječenja puno manji. Za kolonoskopiju ističe da je zlatni standard u postavljanju dijagnoze karcinoma debelog crijeva.

- Ta pretraga je neugodna, no nije nešto što većina naše populacije ne bi mogla podnijeti. Vrlo je korisna i najvažnija pretraga za dijagnosticiranje polipa i raka debelog crijeva. Njome se mogu uzeti i uzorci tkiva ili se mogu odmah ukloniti određene promjene. Uređenjem našeg endoskopskog prostora, sukladno smjernicama, tu pretragu sada možemo obavljati i u anesteziji, a daljnjom obnovom prostora jačat ćemo taj program. U fokusu rada nas gastroenterologa na odjelu je obavljanje polipektomija, odnosno želimo ove godine odstraniti što više polipa kako bi na taj način prevenirali razvoj karcinoma debelog crijeva – rekao je Mariani.

Predsjednik ILCO društva Varaždin Milorad Vasilić također je pozvao sve građane da brinu o svom zdravlju te naglasio da je Društvo, koje ove godine obilježava 25 godina djelovanja, na raspolaganju svakom oboljelom i operiranom od karcinoma debelog crijeva i da se s tom dijagnozom može kvalitetno i dugo živjeti, samo ako ju se na vrijeme otkrije.

